

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ*

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ](#) 29.03.2020

Μέσα σε όλες τις αβεβαιότητες της πανδημίας, υπάρχει μία βεβαιότητα: ότι σε μερικούς μήνες θα υπάρχουν αποτελεσματικά φάρμακα και εύχρηστα διαγνωστικά τεστ και, λίγο αργότερα, κάποιο εμβόλιο για την ασθένεια COVID-19. Και θα είναι διαθέσιμα σε μεγάλες ποσότητες. Κανένας σχεδόν δεν το αμφισβητεί αυτό. Είναι μεγάλη κατάκτηση της ανθρωπότητας ότι έχει φτάσει σε αυτό το επίπεδο η επιστήμη αλλά και η παραγωγή προϊόντων από τα ευρήματά της.

Αυτή η βεβαιότητα κάνει την κρίση πολύ διαφορετική από έναν πόλεμο, γιατί ο νικητής είναι γνωστός από την αρχή και η διάρκεια είναι περίπου δεδομένη. Το άγνωστο είναι το κόστος σε ζωές και σε περιουσία. Είναι πολύ διαφορετική και από τις συστημικές κρίσεις της παγκόσμιας οικονομίας, όπως αυτή του 2008, γιατί σε αυτές καταρρέουν οι βεβαιότητες της οικονομικής πολιτικής και όλοι αναρωτιούνται ποιες διαρθρωτικές αλλαγές είναι απαραίτητες και πόσο διαφορετική πρέπει να είναι η οικονομία της μελλοντικής ανάπτυξης από εκείνη της προηγούμενης φάσης.

Το γεγονός ότι η πανδημία δεν οφείλεται σε οικονομικές ανισορροπίες, σε συνδυασμό με τη βεβαιότητα ότι ο ιός θα νικηθεί σχετικά σύντομα, επιτρέπει στα οικονομικά επιτελεία και στις κεντρικές τράπεζες να δράσουν σαν ναυαγοσώστες, επιδιώκοντας να σώσουν κάθε επιχείρηση και νοικοκυριό που κινδυνεύει. Αυτό δεν θα ήταν εφικτό σε πιο συστημικές κρίσεις. Γι' αυτό και σήμερα όλες οι κυβερνήσεις ρίχνουν πολύ χρήμα στην οικονομία και

Η βεβαιότητα της επιστήμης

Συντάχθηκε απο τον/την ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Παρασκευή, 03 Απρίλιος 2020 14:21 - Τελευταία Ενημέρωση Παρασκευή, 03 Απρίλιος 2020 14:32

σχεδόν όλοι οι οικονομολόγοι συμφωνούν, ανεξάρτητα από τη συνήθη τοποθέτησή τους σε δημοσιονομικά θέματα.

Η επιστημονική κοινότητα και οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις ήσαν έτοιμες να αντιδράσουν αποτελεσματικά για μια σειρά από λόγους:

Πρώτον, η επιστημονική γνώση, σε αντίθεση με τα υλικά προϊόντα, δεν εξαντλείται όταν κάποιος τη χρησιμοποιήσει. Πολλά εργαστήρια και πολλά εργοστάσια μπορούν να αξιοποιήσουν ταυτόχρονα τα ίδια ευρήματα (είναι non-rivalrous, στη γλώσσα των οικονομικών).

Δεύτερον, εξαιτίας του πρώτου, η επιστημονική κοινότητα είναι παγκόσμια. Με εξαίρεση τις τεχνολογίες εθνικής άμυνας, οι κυβερνήσεις ενθαρρύνουν τη διεθνή συνεργασία.

Τρίτον, η κοινότητα είναι διάσπαρτη σε πολλά εργαστήρια, με σχετική αυτονομία. Ξεπερνά γρήγορα τις τυχόν αστοχίες μιας κεντρικής αρχής. Στις ΗΠΑ το κρατικό Center for Disease Control (CDC) έδωσε μια συνταγή για διαγνωστικό τεστ που θα έπρεπε να χρησιμοποιήσουν οι πάντες. Η συνταγή ήταν λάθος και τα τεστ καθυστέρησαν. Μόλις το CDC επέτρεψε στα εργαστήρια να αναπτύξουν τις δικές τους, το πρόβλημα λύθηκε. Στη Γερμανία, αντίθετα, η αντίστοιχη αρχή έκανε απλώς συστάσεις και τα εργαστήρια έκαναν γρήγορα πολλές και ακριβείς διαγνώσεις.

Τέταρτον, έχουν αναπτυχθεί μηχανισμοί που συνδυάζουν το δημόσιο συμφέρον με το ιδιωτικό όφελος για την παραγωγή των προϊόντων. Ο λόγος που υπάρχουν ήδη τόσο πολλές φαρμακευτικές ουσίες για να δοκιμαστούν απέναντι στον νέο ιό είναι ότι οι φαρμακοβιομηχανίες επένδυσαν τεράστια ποσά για να τις αναπτύξουν και να τις δοκιμάσουν σε άλλες ασθένειες. Πήραν ρίσκο, γιατί οι περισσότερες πανάκριβες δοκιμές δεν καταλήγουν σε κερδοφόρο προϊόν. Μπόρεσαν να το πάρουν επειδή, μεταξύ άλλων, υπάρχει ο θεσμός της πατέντας, που παρέχει κάποια προοπτική ιδιωτικού κέρδους. Πέρα από τις μεγάλες εταιρείες, υπάρχει η κοινότητα των μικρών επιχειρήσεων καινοτομίας, που βελτιώνουν και αλλάζουν τις υπάρχουσες πρακτικές. Χάρη σε αυτές θα υπάρχουν σε λίγο τα τεστ που μπορούν να δώσουν το διαγνωστικό αποτέλεσμα επιτόπου, ακόμα και σε μακρινά χωριά.

Η βεβαιότητα της επιστήμης

Συντάχθηκε απο τον/την ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Παρασκευή, 03 Απρίλιος 2020 14:21 - Τελευταία Ενημέρωση Παρασκευή, 03 Απρίλιος 2020 14:32

Τα τελευταία εβδομήντα χρόνια είδαμε την οικονομική ευημερία να εναλλάσσεται με κρίσεις, την ανισότητα να αυξάνεται σε πολλές χώρες, τη φιλελεύθερη δημοκρατία να κινδυνεύει, τα σύνορα να αλλάζουν. Αλλά η επιστήμη προόδευε σταθερά, η τεχνολογία έκανε άλματα, οι παραγωγικές δυνατότητες της ανθρωπότητας ποτέ δεν ήσαν τόσο μεγάλες. Αυτά θα μας σώσουν από τον σημερινό κίνδυνο. Να τα εκτιμήσουμε και να τα διαφυλάξουμε.

** Ο κ. Αρίστος Δοξιάδης είναι εταίρος στο κεφάλαιο επενδύσεων τεχνολογίας Big Pi.*